



Zvezda s skrivnostjo



Poglejte po sobi, v kateri ste. V njej je verjetno veliko predmetov, ki so različnih barv in iz različnih materialov. A vendarle so vsi ti predmeti narejeni iz enakih gradnikov: kemijskih elementov.

Morda že poznate imena nekaterih kemijskih elementov, kot so na primer zlato, kisik, baker. Skupno obstaja le 118 kemijskih elementov. To pomeni, da je vse v vaši sobi – in vse kar vidimo na Zemlji – narejeno iz nekaterih od teh kemijskih elementov pomešanih v različnih razmerjih. Samo 118 kemijskih elementov iz katerih je narejeno vse kar obstaja!

Enako velja tudi za stvari v vesolju. Morda je tam zunaj še kak dodaten kemijski element, vendar so jih astronomi doslej našli le 118.

Večina kemijskih elementov lahko nastane samo v zvezdah. Ko zvezde eksplodirajo, raznese te elemente po vesolju, kjer se nato vgradijo v nove zvezde, ki naredijo še več snovi iz teh kemijskih elementov. Vsaka nova generacija zvezd ima tako ob nastanku na voljo več snovi iz različnih kemijskih elementov.

To pomeni, da vsebujejo zelo stare zvezde, ki so nastale že davno nazaj – kot te v zvezdni kopici na tej novi fotografiji – malo različnih kemijskih elementov. Večinoma sta v njih samo kemijska elementa vodik in helij. A v kopici na sliki so astronomi našli tudi neko čudno zvezdo, ki vsebuje veliko kemijskega elementa, ki mu pravimo litij. In nimajo pojma, kako je prišel tja!

COOL FACT

Znanstveniki še vedno odkrivajo nove kemijske elemente. Zadnjega so odkrili leta 2010 in mu dali čudno zvoneče ime "ununseptium". Ne skrbite, če ne veste, kako bi pravilno izgovorili to besedo – tudi mi ne vemo!

